

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Ured Županije

KLASA: 023-01/15-01/4
UR.BROJ: 2170/1-01/2-15-1
Rijeka, 1. rujna 2015.

N A C R T
PRIJEDLOGA ODLUKE O IZMJENAMA ODLUKE O PLAĆAMA I
DRUGIM PRAVIMA ŽUPANA I ZAMJENIKA ŽUPANA PRIMORSKO –
GORANSKE ŽUPANIJE

Pročelnik
Goran Petrc, prof.

I. PRAVNI OSNOV

Člankom 90. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13-pročišćeni tekst) propisano je da župan i njegovi zamjenici odlučuju hoće li dužnost na koju su izabrani obnašati profesionalno.

U članku 90.a istog Zakona propisano je da župan i njegovi zamjenici koji dužnost obavljaju profesionalno, za vrijeme profesionalnog obavljanja dužnosti imaju pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja, dok osobe koje dužnost obavljaju volonterski imaju pravo na naknadu za rad.

II. OBRAZLOŽENJE

Županijska skupština na sjednici od 27. svibnja 2010. godine donijela je Odluku o plaćama i drugim pravima Župana i zamjenika Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 20/10).

Pitanje plaća odnosno naknada i drugih prava Župana i zamjenika Župana, uređeno je Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11 i 144/12) i Zakonom o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 28/10).

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, člankom 90.a), propisano je da župan, odnosno zamjenik župana, ako dužnost obavlja profesionalno, za vrijeme profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruje pravo na plaću kao i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja.

Župan odnosno zamjenik Župana, koji dužnost obavlja volonterski, ima pravo na naknadu za rad.

Nadalje, Zakonom je propisano da se osnovna mjerila za određivanje plaće odnosno naknade kao i druga prava vezana uz profesionalno obnašanje dužnosti određuju posebnim zakonom.

Tim je posebnim zakonom, a riječ je o Zakonu o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisano (članak 2.) jedino to da plaću župana i njegovih zamjenika čini umnožak koeficijenta i osnovice za obračun plaće uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža, ukupno najviše za 20%.

Temeljem naprijed citiranih zakonskih odredbi u Odluci o plaćama i drugim pravima Župana i zamjenika Župana utvrđena su prava Župana i zamjenika Župana (u daljnjem tekstu: dužnosnici) kako slijedi:

- pravo na plaću odnosno naknadu za rad
- pravo na naknadu određenih materijalnih troškova
- pravo na godišnji odmor, plaćeni i neplaćeni dopust i ostala materijalna prava, osim onih koja su izriekom isključena samom Odlukom,
- pravo na naknadu troškova za službena putovanja i na upotrebu službenog automobila, odnosno na naknadu troškova prijevoza ako ne koristi automobil
- pravo na osiguranje od posljedice nesretnog slučaja tijekom 24 sata
- pravo na korištenje službenog mobilnog uređaja i prijenosnog računala u vlasništvu Primorsko-goranske županije.

Odlukom je izriekom propisano (članak 7.) da dužnosnici ne ostvaruju pravo na regres za godišnji odmor, jubilarnu nagradu, otpremninu u slučaju odlaska u mirovinu, božićnicu, kao i prava proizašla iz prekovremenog rada i rada u dane blagdane, neradne dane propisane zakonom i za rad nedjeljom.

Dana 20. ožujka 2015. godine Ministarstvo uprave, Uprava za politički sustav, državnu upravu te lokalnu i području (regionalnu) samoupravu, temeljem upita Udruge gradova u Republici Hrvatskoj, očitujući se na upit o pravima lokalnih dužnosnika, izradilo je uputu za postupanje te je naložilo svim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave da usklade opće akte s uputom najkasnije do 30. rujna 2015. godine.

Iz očitovanja Ministarstva uprave proizlazi da dužnosnici ako dužnost obavljaju profesionalno, imaju pravo na plaću i staž osiguranja, a ako dužnost obavljaju volonterski imaju pravo na naknadu za rad.

Nadalje, što se tiče ostvarivanja prava iz rada, dužnosnici koji dužnost obavljaju profesionalno, ostvaruju prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja.

Vezano uz pojedina materijalna prava, iz Ministarstva uprave tumače da župan i zamjenici župana imaju i pravo na naknadu stvarnih materijalnih troškova nastalih u vezi s obnašanjem dužnosti kao npr. putni i drugi troškovi nastali u vezi s obnašanjem dužnosti – troškovi prijevoza, dnevnica za službeno putovanje, kao i neka druga prava (npr. korištenje službenog automobila).

Što se tiče prava lokalnog dužnosnika na korištenje godišnjeg odmora, iz Ministarstva ističu da „pravo na godišnji odmor imaju službenici upravnih tijela, a za korištenje godišnjeg odmora izdaje se rješenje po propisanim uvjetima, za razliku od lokalnih dužnosnika kojima pravo na godišnji odmor ne proizlazi iz odredbi važećih propisa, a zbog prirode obnašanja dužnosti koja nije vezana uz rad u određenom radnom vremenu isto pravo ne može se temeljiti ni na tom osnovu. To, naravno, ne znači da dužnosnik nema pravo na odsutnost radi odlaska na godišnji odmor u vrijeme dok obnaša dužnost, ali nije dužan opravdavati svoju odsutnost niti mu se izdaje rješenje o pravu na godišnji odmor, a za vrijeme odsutnosti ostvaruje pravo na plaću“.

Nadalje, iz Ministarstva uprave ponavljaju višekratno izraženi stav (a to je očito bilo pitanje postavljeno od Udruge gradova) da lokalni dužnosnici nemaju pravo na naknadu za neiskorišteni godišnji odmor kao što nemaju pravo ni na plaćeni i neplaćeni dopust te jubilarnu nagradu i otpremninu.

U svom očitovanju Ministarstvo uprave dodatno ukazuje na stav da na dužnosnike koji su izabrani i dužnost obavljaju za vrijeme trajanja mandata nisu primjenjiva sva prava koja se odnose na službenike u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, pa im ne pripada ni pravo na bilo kakve dodatke na plaću (osim uvećanja od 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža, ukupno najviše 20%) pa tako, primjerice, ni pravo na dodatak za plaću zbog stupnja obrazovanja (magisterij) jer za obavljanje dužnosti, primjerice, gradonačelnika ili župana, nisu propisani uvjeti vezani uz stupanj obrazovanja.

Obzirom na navedeno potrebno je pristupiti usklađivanju Odluke o plaćama i drugim pravima Župana i zamjenika Župana sa stavovima Ministarstva uprave.

U bitnome važeća je Odluka nesukladna sa stavovima Ministarstva uprave u dva detalja.

Prvo, važećom je Odlukom propisano da dužnosnici imaju pravo na godišnji odmor te da navedeno pravo ostvaruju u skladu s propisima i općim aktima koji se odnose na službenike i namještenike upravnih tijela Primorsko-goranske županije.

Iz tumačenja Ministarstva uprave proizlazi da dužnosnici imaju pravo na odsutnost zbog korištenja godišnjeg odmora, međutim, za razliku od službenika i namještenika u upravnim tijelima, godišnjem odmoru pristupaju bez prethodno izdanog rješenja o korištenju godišnjeg odmora.

Drugo, važećom je Odlukom propisano da dužnosnici imaju pravo na plaćeni i neplaćeni dopust, a prema tumačenju Ministarstva to im pravo ne pripada.

Ostale izmjene koje se predlažu nomotehničke su naravi.

III. IZNOS NOVČANIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ODLUKE

Za provođenje ove Odluke nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZAKLJUČKA

Slijedom navedenog, predlaže se Županu Primorsko-goranske županije da donese zaključak kako slijedi:

Na temelju članka 35. točke 6. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13-pročišćeni tekst), članka 3., članka 6. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 28/10), članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 9/13, 25/13-pročišćeni tekst) i članka 25. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/14 i 16/15), Župan Primorsko-goranske županije dana _____ 2015. godine, donio je sljedeći

Z a k l j u č a k

Utvrđuje se Nacrt prijedloga Odluke o izmjenama Odluke o plaćama i drugim pravima Župana i zamjenika Župana te se prosjeđuje Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.

Na temelju članka 35. točke 6. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13-pročišćeni tekst), članka 3., članka 6. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 28/10), članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 9/13, 25/13-pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 26/09, 16/13, 25/13-pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na _____ sjednici održanoj _____ 2015. godine donijela je

O D L U K U

o izmjenama i dopunama Odluke o plaćama i drugim pravima Župana i zamjenika Župana Primorsko-goranske županije

Članak 1.

U Odluci o plaćama i drugim pravima Župana i zamjenika Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 20/10) članak 1. mijenja se i glasi:

„Članak 1.

Ovom Odlukom uređuje se osnovica i koeficijent za obračun plaća župana i zamjenika župana Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: dužnosnici) te druga prava dužnosnika iz rada.“

Članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

„Članak 2.

Za vrijeme obnašanja dužnosti dužnosnici koji dužnost obavljaju profesionalno

- imaju pravo na plaću i staž osiguranja
- ostvaruju prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja
- imaju pravo na naknadu stvarnih materijalnih troškova nastalih u vezi s obnašanjem dužnosti
- imaju i druga prava sukladno zakonu i ovoj Odluci.

Za vrijeme obnašanja dužnosti dužnosnici koji dužnost obavljaju volonterski

- imaju pravo na naknadu za rad
- imaju pravo na naknadu stvarnih materijalnih troškova nastalih u vezi s obnašanjem dužnosti
- imaju i druga prava sukladno zakonu i ovoj Odluci.

Članak 3.

U članku 5. riječi „bez zasnivanja radnog odnosa“ zamjenjuju se riječju „volonterski“.

Članak 4.

Članak 6. briše se.

Članak 5.

Članak 7. mijenja se i glasi:

„Članak 7.

Dužnosnici ne ostvaruju pravo na regres za godišnji odmor, jubilarnu nagradu, otpremninu u slučaju odlaska u mirovinu, božićnicu, plaćeni i neplaćeni dopust, kao i prava proizašla iz prekovremenog rada i rada u dane blagdana, neradne dane propisane zakonom i za rad nedjeljom."

Članak 6.

Članak 8. mijenja se i glasi:

„Članak 8.

Dužnosnici imaju pravo na naknadu stvarnih materijalnih troškova nastalih u vezi s obnašanjem dužnosti temeljem propisa koji se odnose na te naknade za službenike i namještenike upravnih tijela Primorsko-goranske županije."

Članak 7.

Članak 10. mijenja se i glasi:

„Članak 10.

Dužnosnici imaju pravo na korištenje službenog automobila, mobilnog uređaja i prijenosnog računala u vlasništvu Primorsko-goranske županije za službene potrebe."

Članak 8

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Službenim novinama Primorsko-goranske županije“.

Godina XVIII. - broj 20.

Četvrtak, 27. svibnja 2010.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

42.

Temeljem odredbe članka 35. točka 6. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine PGŽ» broj 33/01,60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08 i 36/09), članka 3. i članka 6. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine» broj 28/10), članka 28. točka 22. Statuta Primorsko-goranske županije («Službene novine PGŽ» broj 23/09) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije («Službene novine PGŽ» broj 26/09), Županijska skupština Primorsko-goranske županije, na 12. sjednici održanoj 27. svibnja 2010. godine, donijela je

ODLUKU

o plaćama i drugim pravima Župana i zamjenika Župana Primorsko-goranske županije

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom uređuju se plaće i druga prava Župana i zamjenika Župana Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: dužnosnici) koja nisu uređena Statutom i drugim općim aktima Primorsko-goranske županije.

II. PRAVA DUŽNOSNIKA ZA VRIJEME OBNAŠANJA DUŽNOSTI

Članak 2.

Za vrijeme obnašanja dužnosti dužnosnici imaju:

1. pravo na plaću,
2. pravo na naknadu određenih materijalnih troškova.
3. druga prava u svezi s obnašanjem dužnosti.

Članak 3.

Plaću dužnosnika čini umnožak koeficijenta i osnove za obračun plaće.

Plaća dužnosnika uvećava se za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža, a najviše za 20%.

Članak 4.

Osnovica za obračun plaća dužnosnika utvrđuje se u visini osnove za obračun plaće državnih dužnosnika, prema propisima kojima se uređuju obveze i prava državnih dužnosnika.

Koeficijenti za izračun plaća dužnosnika su:

1. Župan..... 6,20
2. zamjenik Župana 5,20

Članak 5.

Zamjenici Župana koji dužnost obnašaju bez zasnivanja radnog odnosa, imaju pravo na naknadu za rad u iznosu od 50% umnoška koeficijenta za obračun plaće odgovarajućeg dužnosnika koji dužnost obavlja profesionalno i osnove za obračun plaće.

Članak 6.

Dužnosnici imaju pravo na godišnji odmor, plaćeni i neplaćeni dopust i ostala materijalna prava, osim onih koja su izrijeком isključena ovom Odlukom.

Navedena prava dužnosnici ostvaruju u skladu s propisima i općim aktima koji se odnose na službenike i namještenike upravnih tijela Primorsko-goranske županije.

Članak 7.

Dužnosnici ne ostvaruju pravo na regres za godišnji odmor, jubilarnu nagradu, otpremninu u slučaju odlaska u mirovinu, božićnicu, kao i prava proizašla iz prekovremenog rada i rada u dane blagdana, neradne dane propisane zakonom i za rad nedjeljom.

Članak 8.

Dužnosnici imaju pravo na naknadu troškova za službena putovanja i na upotrebu službenog automobila.

Dužnosnici koji ne koriste službeni automobil imaju pravo na naknadu troškova prijevoza.

Na naknade iz stavka 1. i 2. ovog članka primjenjuju se propisi i opći akti koji se odnose na službenike i namještenike upravnih tijela Primorsko-goranske županije.

Članak 9.

Dužnosnici za vrijeme trajanja mandata imaju pravo na osiguranje od posljedica nesretnog slučaja tijekom 24 sata.

Osnovica za obračun premije osiguranja iz stavka 1. ovog članka je kumulativni iznos neto plaće dužnosnika u mandatnom razdoblju.

Članak 10.

Dužnosnici imaju pravo na korištenje službenog mobilnog uređaja i prijenosnog računala u vlasništvu Primorsko-goranske županije.

Članak 11.

Pojedinačna rješenja o visini plaće odnosno naknade za rad i o ostvarivanju drugih prava dužnosnika utvrđenih ovom Odlukom donosi pročelnik upravnog tijela nadležnog za kadrovske poslove u Primorsko-goranskoj županiji.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostave tog rješenja.

III. POSEBNA PRAVA

Članak 12.

Dužnosnici koji dužnost obavljaju profesionalno nakon prestanka obnašanja dužnosti ostvaruju pravo na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od 180 (stoosamdeset) dana od dana prestanka dužnosti i to u visini prosječne plaće, koja im je isplaćivana za vrijeme od 12 mjeseci koji su prethodili donošenju odluke o prestanku dužnosti.

Prije isteka roka iz stavka 1. ovog članka ostvarivanje prava prestaje na vlastiti zahtjev, zapošljavanjem, umirovljenjem ili izborom na drugu dužnost koju obavlja profesionalno.

Članak 13.

Sredstva za ostvarivanje prava određenih ovom Odlukom osiguravaju se u Proračunu Primorsko-goranske županije.

IV. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 14.

Najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke donijet će

se pojedinačna rješenja o plaći za rad Župana i njegovih zamjenika iz članka 11. ove Odluke.

Članak 15.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaju važiti odredbe Pravilnika o obvezama i pravima dužnosnika Primorsko-goranske županije Klasa: 022-04/02-03/14; Ur. broj: 2170/01-92-02/26 od 27. lipnja 2002. i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o obvezama i pravima dužnosnika Primorsko-goranske županije od 9. lipnja 2005. godine.

Članak 16.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«, a primjenjuje se od 1. lipnja 2010. godine.

Klasa: 021-04/10-01/5

Ur. broj: 2170/1-05-01/5-10-10

Rijeka, 27. svibnja 2010.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

Predsjednik

Marinko Dumanić, v. r.

© Primorsko-goranska županija 2002.-2003. Sva prava pridržana.

Obratite se **webmasteru** s pitanjima i komentarima.

Programska podrška

NetCom

**REPUBLIKA HRVATSKA
URED DRŽAVNE UPRAVE U
PRIMORSKO - GORANSKOJ ŽUPANIJI**

KLASA: 023-01/15-01/02
URBROJ: 2170-01-01-15-2

Rijeka, 15. lipnja 2015.

**OPĆINAMA/ GRADOVIMA/ ŽUPANIJI
n/r općinskog načelnika/ gradonačelnika/ župana**

**Predmet: Prava lokalnih dužnosnika,
- uputa za postupanje, dostavlja se**

U prilogu se dostavlja Uputa za postupanje Ministarstva uprave KLASA: 023-01/15-01/167, URBROJ: 515-02-02/1-15-1 od 10. lipnja 2015. godine, a koja se odnosi na uređivanje prava općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika.

Slijedom navedenog ukazuje se svim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na nužnost usklađivanja općih akata kojima se uređuju prava općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika te se nalaže njihovo usklađivanje **najkasnije do 30. rujna 2015. godine.**

Ujedno se ukazuje da će nad aktima kojima se uređuju prava lokalnih dužnosnika biti izvršen nadzor zakonitosti u skladu s odredbama članka 79.–82. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08 36/09, 150/11 i 144/12).

S poštovanjem,

PREDSTOJNICA

Jasna Turak, dipl. iur.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UPRAVE

**Uprava za politički sustav, državnu upravu
te lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu**

KLASA: 023-01/15-01/167

URBROJ: 515-02-02/1-15-1

Zagreb, 10. lipnja 2015.

ŽUPANIJAMA
GRADOVIMA
OPĆINAMA

- svima, putem Ureda državne uprave u županijama

GRAD ZAGREB

Stručna služba gradonačelnika

PREDMET: Prava lokalnih dužnosnika
- uputa za postupanje, daje se

Slijedom učestalih upita vezano uz različite načine uređivanja prava općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika, Ministarstvo uprave smatra potrebnim svim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave skrenuti pozornost na pitanja od značaja za uređivanje tih prava.

Temeljni zakon kojim se uređuju prava lokalnih dužnosnika, odnosno općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika je Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12 i 19/13 pročišćeni tekst; dalje u tekstu: Zakon).

Slijedom članka 39. toga Zakona, izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u općini je općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan.

Slijedom članka 41. Zakona, u jedinicama lokalne samouprave koje imaju do 10.000 stanovnika općinski načelnik, odnosno gradonačelnik ima jednog zamjenika koji se bira na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu, dok u jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 10.000 stanovnika, u gradovima sjedištima županija, odnosno županijama općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan imaju dva zamjenika koji se biraju na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu.

Sukladno članku 90. Zakona, općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihovi zamjenici odlučit će hoće li dužnost na koju su izabrani obavljati profesionalno, a o tome na koji način će obnašati dužnost dužni su u roku od 8 dana od dana stupanja na dužnost dostaviti pisanu obavijest nadležnom upravnom tijelu općine, grada, odnosno županije. Ako tako ne postupe, smatra se da dužnost obavlja volonterski.

Danom stupanja na dužnost navedenih osoba smatra se dan početka mandata određen posebnim zakonom.

Općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihovi zamjenici mogu promijeniti način obavljanja dužnosti u tijeku mandata, dostavom pisane obavijesti o promjeni načina obavljanja dužnosti nadležnom upravnom tijelu općine, grada, odnosno županije, a novi način obavljanja dužnosti započinje prvog dana sljedećeg mjeseca nakon dostave te obavijesti.

Nadalje, odredbom članka 90.a istoga Zakona propisano je da općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihovi zamjenici **koji dužnost obavljaju profesionalno, za vrijeme profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruju pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja, dok osobe koje dužnost obavljaju volonterski imaju pravo na naknadu za rad.** Osnovna mjerila za određivanje plaće, odnosno naknade za rad, kao i druga prava vezana uz profesionalno obnašanje dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika određuju se posebnim zakonom, a taj posebni zakon koji uređuje navedena pitanja je Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 28/10).

Važeći zakoni koji uređuju prava, obveze i odgovornosti lokalnih dužnosnika (prvenstveno Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi), osim prava na plaću župana, gradonačelnika, općinskog načelnika i njihovih zamjenika koji dužnost obavljaju profesionalno i staž osiguranja, kao i prava na naknadu za rad ako dužnost obavljaju volonterski, ne propisuju druga prava za lokalne dužnosnike.

Navedena prava lokalnih dužnosnika proizlaze iz prava tih osoba izabranih na dužnost u jedinici lokalne samouprave, a ne iz službeničkog statusa.

Naime, obavljanje dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovog zamjenika nije isto što i rad na službeničkom radnom mjestu, niti se s istim može izjednačiti po bilo kojoj osnovi, nego su to dužnosti na koju je općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihov zamjenik izabran na lokalnim izborim u skladu sa zakonom.

Lokalni dužnosnici niti se primaju i raspoređuju u službu rješenjem, niti sklapaju ugovor o radu, već obnašaju dužnost temeljem rezultata provedenih izbora.

Nadalje, Zakonom o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, br. 86/08 i 61/11), odredbama članka 3. propisano je da se prava, obveze i odgovornosti **službenika i namještenika** u upravnim tijelima lokalnih jedinica uređuju zakonom i na temelju zakona donesenim propisima. Također je propisano da se kolektivnim ugovorom mogu urediti materijalna i druga prava službenika i namještenika, da kolektivni ugovor sklapaju ovlaštene predstavnici sindikata i općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan, kao i da se na pitanja koja nisu uređena

tim ili posebnim zakonom, propisima donesenim na temelju zakona ili kolektivnim ugovorom primjenjuju opći propisi o radu.

Prema tome, prava iz kolektivnih ugovora ne mogu se odnositi na dužnosnike, kao što se ni odredbe navedenog Zakona ne odnose se niti se mogu primjenjivati na dužnosnike, neovisno o tome obavljaju li svoju dužnost profesionalno ili bez zasnivanja radnog odnosa.

Ovdje smatramo naročito važnim napomenuti da se obavljanje dužnosti ne može vezivati uz rad u određenom radnom vremenu, jer sama priroda obavljanja dužnosti podrazumijeva rad i djelovanje dužnosnika neovisno o satnici, odnosno vremenu u kojem će obavljati dužnost, a nikako rad u točno određeno radno vrijeme.

Što se tiče ostvarivanja prava iz rada, naravno da dužnosnici koji dužnost obavljaju profesionalno, ostvaruju prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja.

Pri tome napominjemo da se bolovanje ne svrstava među prava zaposlene osobe, niti se uređuje Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Zakonom o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, već je ono posljedica spriječenosti za rad pa tako i obavljanje dužnosti, a u skladu s propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Isto tako, prava po osnovi rodiljnog dopusta ne spadaju u područje primjene Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi niti Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, već su predmet posebnog propisa kojim se ta prava uređuju.

Vežano uz pojedina materijalna prava, napominjemo da je nesporno da lokalni dužnosnici, osim zakonom utvrđenog prava na plaću i staž osiguranja, imaju pravo na naknadu stvarnih materijalnih troškova nastalih u vezi s obnašanjem dužnosti, što bi bili npr. putni i drugi troškovi nastali u vezi s obnašanjem dužnosti (troškovi prijevoza, dnevnica za službeno putovanje), kao i neka druga prava, npr. pravo na korištenje službenog automobila, pri čemu smo mišljenja da bi takva prava lokalnih dužnosnika u vezi s obnašanjem dužnosti trebalo urediti zasebnim aktom.

Što se tiče prava lokalnog dužnosnika na korištenje godišnjeg odmora, ukazuje se da pravo na godišnji odmor imaju službenici upravnih tijela, kojima se za korištenje godišnjeg odmora izdaje se rješenje pod propisanim uvjetima, za razliku od lokalnih dužnosnika kojima pravo na godišnji odmor ne proizlazi iz odredbi važećih propisa, a zbog prirode obnašanja dužnosti koja nije vezana uz rad u određenom radnom vremenu isto pravo ne može se temeljiti ni na tom osnovu.

Također se ukazuje da radno vrijeme lokalnog dužnosnika nije nadzirano kao radno vrijeme službenika i namještenika, niti dužnosnik podliježe obvezi prisutnosti na radu u točno određenom radnom vremenu, kao ni obvezi obavještavanja i opravdavanja svog izostanka s rada.

To, naravno, ne znači da dužnosnik nema pravo na odsutnost radi odlaska na godišnji odmor u vrijeme dok obnaša dužnost, ali nije dužan opravdavati svoju odsutnost niti mu se izdaje rješenje o pravu na godišnji odmor (kao službeniku), a za vrijeme odsutnosti ostvaruje pravo na svoju plaću.

Prema tome, višekratno izraženi stav ovoga Ministarstva je da lokalni dužnosnici ne samo da nemaju pravo na naknadu za neiskorišteni godišnji odmor ni po kojoj osnovi, već im se ne utvrđuje pravo na godišnji odmor ni za vrijeme profesionalnog obavljanja dužnosti, a kamoli po njegovom prestanku. Oni mogu koristiti samo pravo na naknadu plaće i staž osiguranja na Zakonom predviđeni način.

Isto se odnosi i na plaćeni i neplaćeni dopust, regres, jubilarnu nagradu, otpremninu.

Ovdje smatramo važnim ukazati i na analogiju u odnosu na prava pojedinih državnih dužnosnika koji također profesionalno obavljaju svoju dužnost, a kojima se također ne izdaju rješenja o korištenju godišnjeg odmora, a kamoli isplaćuje naknada za neiskorišteni godišnji odmor, regres, dodaci na plaću, jubilarna naknada ili nešto slično.

Dodatno ukazujemo i na stav ovoga Ministarstva da na dužnosnike koji su izabrani i dužnost obavljaju za vrijeme trajanja mandata (u pravilu četiri godine), nisu primjenjiva sva pravila koja se odnose na službenike u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, kao što je primjerice dodatak na plaću zbog stupnja obrazovanja (magisterij), jer za obavljanje dužnosti zamjenika gradonačelnika nisu propisani uvjeti vezani uz stupanj obrazovanja.

Što se tiče drugih prava iz rada osoba koje profesionalno obavljaju dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovog zamjenika (lokalnih dužnosnika), ta prava posebnim zakonima nisu propisana, a naročito je važno naglasiti da se ona ne mogu poistovjetiti s pravima službenika, a ni s pravima radnika iz radnog odnosa.

Tako prema mišljenju ovoga Ministarstva lokalnim dužnosnicima ne pripada ni pravo na bilo kakve dodatke na plaću (osim uvećanja od 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža, ukupno najviše za 20%) pa tako ni po osnovi stupnja obrazovanja.

Napominjemo da je u postupku nadzora zakonitosti općih akata Ministarstvo uprave uputilo Visokom upravnom sudu zahtjev za ocjenu zakonitosti općih akata kojima su uređena prava lokalnih dužnosnika.

U postupku ocjene zakonitosti općih akata Visoki upravni sud usvojio je zahtjev Ministarstva uprave te ukinuo opći akt kojim su uređena prava lokalnih dužnosnika. Visoki upravni sud, u presudi Poslovni broj: Usoz-57/14-6 („Narodne novine“, broj 36/15) je iskazao stav da *župan, gradonačelnik i općinski načelnik te njihovi zamjenici dužnost obavljaju za vrijeme trajanja mandata, pri čemu se vrijeme obavljanja dužnosti uračunava u staž, a zakonodavac im također priznaje pravo na plaću, odnosno naknadu. Izabrani dužnosnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu službenici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave niti zasnivaju radni odnos. Niti jedan od mjerodavnih zakona ne propisuje da se na njihova prava, obveze i odgovornosti primjenjuju odredbe Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ili pravila radnog prava. Također, ovlast župana da općim aktom regulira prava i obveze izabranih dužnosnika županije ne proizlazi niti iz odredaba bilo kojeg drugog zakona kojim se uređuju prava i položaj dužnosnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te da shvaćanje prema kojem je zakonodavac propustio urediti sva prava i obveze vezane uz profesionalno obnašanje dužnosti lokalnih dužnosnika nije, niti može biti temelj za donošenje (takvog) općeg akta.*

Ujedno Županijski sud u Karlovcu - Stalna služba u Gospiću, u predmetu Poslovni broj: 4.GŽ-1123/2014-2, također je donio presudu temeljenu na sukladnim stavovima.

Slijedom navedenog ukazuje se svim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na nužnost usklađivanja općih akata kojima se uređuju prava općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika te se nalaže njihovo usklađivanje najkasnije do 30. rujna 2015. godine.

Ujedno se ukazuje da će nad aktima kojima se uređuju prava lokalnih dužnosnika biti izvršen nadzor zakonitosti u skladu s odredbama članaka 79.-82. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

REPUBLICA HRVATSKA
POMOĆNIK MINISTRA
Doris Milorović
ZAGREB
MINISTARSTVO UPRAVE

